KHN POSITION PAPER: PARACOMMERCIE

Paracommercie: wat is er aan de hand?

Paracommercie is de verzamelterm voor horeca-activiteiten die plaatsvinden in niet-commerciële instellingen. Denk aan de horeca in kantines van sportverenigingen, buurthuizen, cultuurcentra of schouwburgen.

Horeca in deze instellingen is nadrukkelijk een nevenactiviteit. Denk bijvoorbeeld aan het schenken van een kopje koffie tijdens een cursus of in de pauze van het theater. Maar ook het drankje na afloop van de voetbalwedstrijd in de plaatselijke voetbalkantine. De stichtingen en verenigingen die deze maatschappelijke voorzieningen aanbieden profiteren van een flink aantal voordelen die door de overheid worden gegeven. Denk aan gemeentelijke subsidie of het huren van een gemeentelijk pand tegen een niet-conforme marktprijs. Overheden staan borg of verstrekken een lening tegen condities die een commercieel horecabedrijf van geen bank zal krijgen. Vaak zijn er niet of nauwelijks personeelskosten omdat er voor een groot deel wordt gewerkt met vrijwilligers.

Het is uiteraard niet de bedoeling dat deze subsidies gebruikt worden om commerciële horeca activiteiten te ontplooien. Oneerlijke concurrentie ten opzichte van de reguliere horeca moet worden voorkomen. Daarom is er in de Drank- en Horecawet opgenomen dat de horeca activiteiten van een paracommerciële instelling via een gemeentelijke verordening beperkt dienen te worden. Denk aan beperkingen van de schenktijden of het verbieden van bruiloften en feesten die niets met de stichting of vereniging te maken hebben.

Onze zorgen

KHN snapt dat culturele instellingen en sportclubs een drankje willen kunnen serveren. Het is heel normaal dat je op je sportclub, buurthuis of schouwburg tijdens een activiteit een versnapering kan krijgen. Het gaat echter mis als dit soort organisaties de horecafaciliteiten in de praktijk als volwaardige restaurants of cafés laten functioneren. Er ontstaat dan namelijk een ongelijk speelveld met reguliere ondernemers die geen subsidie of andere (belasting)voordelen krijgen. KHN vindt het daarom een goede zaak dat gemeenten verplicht zijn de horeca activiteiten van deze instellingen aan banden te leggen.

Helaas blijken veel gemeenten hun verordening niet goed te hebben ingevuld. Er zijn nog steeds gemeenten waar gesubsidieerde instellingen vrijwel zonder beperkingen horeca mogen uitbaten. Ook ontbreekt het in veel gemeenten aan een goed controlesysteem. Dus als een kantine toch dagelijks langer openblijft dan afgesproken wordt ze hier niet door de toezichthouders op aangesproken. Hierdoor hebben veel horeca ondernemers in praktijk nog steeds te maken met oneerlijke concurrentie.

Bovendien zijn er steeds meer paracommerciële instellingen die de plaatselijke verordening ontduiken door gebruik te maken van de mazen van de wet. Dit doen ze door het oprichten van een horeca-BV die formeel niet onder de gemeentelijke verordening valt maar indirect wel mee profiteert van de subsidie en voordelen die de stichting of vereniging krijgt. Door het oprichten van een aparte horeca-BV eten instellingen van twee walletjes. Aan de ene kant ontvangen ze als stichting een fors bedrag aan gemeentelijke subsidie en aan de andere kant exploiteren ze een horeca BV zonder dat ze te maken hebben met beperkte schenktijden of beperkingen aan feesten en partijen die niets met de stichting of vereniging te maken hebben.

KONINKLIJK VERBOND VAN ONDERNEMERS IN HET HORECA- EN AANVERWANTE BEDRIJF 'HORECA NEDERLAND'

Wat moet er volgens KHN gebeuren?
De balans tussen horeca en paracommerciele instellingen moet worden hersteld. Voor een goed paracommercieel beleid, zonder misbruik van subsidies en met eerlijke voorwaarden. De volgende maatregelen zijn volgens Koninklijke Horeca Nederland noodzakelijk:

Landelijk beleid

1. Maak een einde aan de mogelijkheid voor een paracommerciële instelling om de verordening te ontduiken door het oprichten van een horeca-BV. Neem in de Drank- en Horecawet een bepaling op die vastlegt dat een BV waarin een paracommerciële instelling het voor het zeggen heeft geldt als een paracommerciële instelling.
2. Zorg dat marktverstorende subsidies via een aanpassing in de Wet Markt en Overheid worden verboden. Hierbij kan worden geleerd van de striktere regels die reeds gelden voor subsidies met een grensoverschrijdend karakter (de zogenaamde 'staatssteunregels').
3. Zorg binnen het ministerie van VWS voor een goede monitoring van de invulling en handhaving van de gemeentelijke lokale verordening met betrekking tot paracommercie. Als de invulling in gemeenten onvoldoende blijft dan moeten de regels met betrekking tot paracommerciele instellingen in de Drank en Horecawet zelf worden opgenomen zonder speelruimte voor gemeenten.

Gemeentelijk beleid

1. Geef in de gemeente, in overleg met horecaondernemers, een goede invulling aan de paracommerciele verordening. Stel duidelijke grenzen aan de schenktijden, feesten van persoonlijke aard en bijeenkomsten met externe gasten.
2. Maak afspraken (bijvoorbeeld in een convenant) tussen horeca ondernemers en paracommerciële instellingen over een goede samenwerking.
3. Deel tussen gemeenten best practices rondom de verordening en de samenwerking tussen horecaondernemers en paracommerciële instellingen.

KONINKLIJK VERBOND VAN ONDERNEMERS IN HET HORECA- EN AANVERWANTE BEDRIJF 'HORECA NEDERLAND'